

INTERVIEW

Majd Afana uit Gaza woont bij Nederlands gastgezin in Haarlem

Met tijdelijke opvang bij gastgezinnen biedt Takecarebnb jaarlijks zo'n 500 statushouders een uitweg uit het asielzoekerscentrum. Een van hen is de Gazaanse Majd Afana (23), die sinds twee maanden bij Jaco van Buren (52) in Haarlem woont. „Hier voel ik mij eindelijk veilig.”

Bas Weerheim

„Je hebt goede mensen en je hebt slechte mensen.” Die nuchtere conclusie trekt Afana over zijn tijd in Nederlandse asielzoekerscentra. „Ik trof er een arts en een technicus die voor oorlog en geweld waren gevlucht, maar ook drugsdealers.”

Afana had de pech dat hij tijdens zijn vorige verblijf een kamer deelde met een man uit de laatste categorie. Al op zijn tweede dag op de vluchtelingenboot in Velsen vond hij drugs in zijn tas. „Dat had die dealer erin gestopt. De politie heeft hem meegenomen.” Hij maakte meer gekke dingen mee: kleding die zomaar verdween en een asielzoeker die altijd een mes bij zich droeg. „Levensgevaarlijk. Met zulke mensen wil ik niet leven.”

Dat hoeft ook niet meer. Sinds twee maanden woont hij bij het gezin van Van Buren in Haarlem. Een enorme vooruitgang, vindt Afana. „Voor het eerst sinds lange tijd voel ik me veilig. Ik heb hier een eigen kamer, kan zelf mijn kleren wassen en zelf koken. Dat betekent heel veel voor mij.”

Takecarebnb

Afana is de vijfde statushouder die bij Van Buren onderdak vindt. Voor hem verbleven er al een Syriër, een Turkse man en twee jongens uit Jemen in de Haarlemse hoekwoning. Van Buren: „De eerste man kwam tijdens de vluchtelingen crisis van 2015 via via in ons huis. De andere vier keer ging het via Takecarebnb.” Die organisatie koppelt al ruim tien jaar vluchtelingen met een verblijfsstatus voor een periode van drie maanden aan een Nederlands gastgezin. Dat levert gemiddeld 500 matches per jaar op.

Eerst was er een proefweekend, waarin Afana en Van Buren konden kennismaken. „Daarna kunnen beide partijen aangeven of ze doorwillen”, zegt Van Buren. Het weekend was een succes, en dus begon de logeerperiode van drie maanden. Na die tijd wordt gezamenlijk besloten of verlenging mogelijk

is. „Meestal eindigt het verblijf als de statushouder een eigen woning krijgt. Zo ging het ook bij de vier voorgangers van Majd”, aldus Van Buren.

Naast het ontlasten van de asielketen is het bevorderen van de integratie een van de belangrijkste doelen van Takecarebnb. „We spreken soms Nederlands, en ik leer hier veel meer over de Nederlandse cultuur dan in het azc”, merkt Afana op. Hij ziet veel overeenkomsten met zijn eigen cultuur, onder meer in het eten dat in huize Van Buren op tafel komt. „Als jij kookt, is het wel iets pittiger”, lacht Van Buren.

Afana kan met zijn eigen huissleutel gaan en staan waar hij wil. Van Buren en zijn gezin hanteren wel enkele afspraken. „Eet je thuis of ergens anders? Slaap je hier of bij een vriend? Dat moet je wel even laten weten”, zegt Van Buren.

Volgens Van Buren moet een gastgezin niet verwachten dat een statushouder meteen onderdeel wordt van alle gezinsactiviteiten. „Als Majd thuis is, eet hij in principe met ons mee. Hij is van harte welkom om mee te gaan naar een verjaardagsfeestje of de kerk, maar dat hoeft zeker niet. Het is zijn keuze.”

Gaza

Tijd voor feestjes of andere gezellige bezigheden met de familie Van Buren had Afana tot nu toe nauwelijks. Zo stond

„Ik maak me zorgen om mijn familie in Gaza”

Majd Afana, Gazaanse vluchteling

hij de gehele maand augustus in de KFC. Hij werkte daar met één doel: geld verdienen voor zijn familie in Gaza.

Dat is namelijk hard nodig, vertelt Afana. Zijn vader heeft net als veel Gazanen geen werk en de inflatie is torenhoog. „Een kopje koffie kost zo 50 euro”, stelt de 23-jarige vluchteling.

Een à twee keer per week heeft Afana contact met zijn familie. „Als er internet is.” Wat hij dan hoort, baart hem zorgen: zijn broertje is ziek. Medicijnen zijn schaars. Ziekenhuizen liggen grotendeels in puin, net als de scholen. „Mijn ouders proberen mijn zusje een beetje les te geven. Maar ze zijn natuurlijk geen docent. Ik ben best wel gestrest door de situatie daar.”

Afana's familie in Gaza is vaak het onderwerp van gesprek, zegt Van Buren. Hij benadrukt daarbij dat het gastgezin geen hulpverlener is, iets waar Takecarebnb ook op hamert. „We praten erover en dat is goed voor hem, maar ik ben geen psycholoog. Het enige wat ik kan doen, is luisteren en bidden.”

Hamasbewind

De strenge regels van het Hamasbewind maakten dat hij bijna zes jaar geleden Gaza ontvluchtte, vertelt Afana. „Zo mocht je eerst alcohol drinken, later niet meer.” Wie kritiek leverde, liep volgens hem grote risico's. „Dan werd je gewoon neergeschoten.” Zijn vader

moedigde hem aan te vertrekken. „Hij zei: „Majd, ik wil dat je vrij bent en je dromen navolgt.” Toen ben ik gegaan.”

Ruim een jaar geleden kwam Afana in Nederland aan. Drie maanden later kreeg hij een verblijfsvergunning. „Extreem snel voor Nederlandse begrippen”, zegt Van Buren. „Door de duidelijke oorlogssituatie in Gaza.”

Naast zijn werk volgt Afana sinds september drie dagen per week een versnelde inburgeringscursus, waar hij Nederlands en andere vakken krijgt. Als alles goed verloopt, kan hij over een jaar naar de politieacademie in Amsterdam. „Ik droom ervan om politieagent te worden. Het lijkt me mooi om mensen te helpen.” Hij denkt daarbij aan een dealer uit het azc die volgens hem drugs aan minderjarigen gaf. „Die hoort in de gevangenis. Als politieagent kun je daaraan bijdragen.”

Veerkracht

Het openstellen van zijn huis is voor Van Buren en zijn gezin in de eerste plaats een kwestie van gastvrijheid. „Het is zonder meer een verrijking, maar we doen dit niet voor onszelf. Wij vinden het belangrijk om mensen die het nodig hebben een rustige en veilige plek te bieden.”

Van Burens drie kinderen zijn eraan gewend dat er af en toe een statushouder bij hen in huis woont, vertelt

ACHTERGROND

Eliya Cohen met geliefde op bezoek in Tweede Kamer

Bijna anderhalf jaar leefde hij met de gedachte dat zijn geliefde was omgekomen op 7 oktober. Nu is hij samen met haar in Nederland en doet de Israëliër zijn verhaal. Eliya Cohen kwam na 505 dagen in gevangenschap van Hamas vrij.

Coen Hermenet

De 29-jarige Israëliër was dinsdag op uitnodiging van de SGP in de Tweede Kamer. Daar deelde hij zijn verhaal met een gezelschap van onder anderen Kamerleden en medewerkers van SGP, JA21 en Groep-Markuszower.

Op tafel ligt een stapeltje exemplaren van zijn boek "Mufawadat. 505 dagen in Hamas-gevangenschap", dat sinds deze week in het Nederlands verkrijgbaar is. Cohen steekt van wal. „Dit is Ziv, mijn vrouw. We zijn net een maand geleden getrouwd”, zegt hij. Hoe anders had dat kunnen lopen. Niet alleen door de terreuraanval van 7 oktober, maar ook door zijn gevangenschap in Gaza.

Het stel was die bewuste zaterdag in 2023 op het Nova-muziekfestival, niet ver van Gaza. „Zoals u weet, stopte de muziek om 6.29 uur. We zagen veel raketten in de lucht”, zegt Cohen. Samen met enkele anderen proberen Eliya en Ziv met de auto weg te komen. Even later zoeken ze beschutting in een schuilplaats, bedoeld om veilig te zijn voor raketten. Ze zitten er met 29 mensen, vertelt Cohen, die destijds 26 jaar was. Dan komen de

terroristen. „Meer dan veertig.”

Veel mensen in de schuilplaats sterven. Cohen bedekt zichzelf en zijn vriendin met dode lichamen. De terroristen zien dat hij nog leeft en ontvoeren hem. „Het laatste wat ik zag voordat ik naar Gaza werd meegenomen, was dat een van de terroristen terugging naar de schuilplaats om er zeker van te zijn dat niemand meer in leven was.” Na 505 dagen komt hij vrij. Dan hoort Cohen dat Ziv nog leeft.

Zegen

„Ik denk dat het goed is dat de wereld je verhaal hoort. We hebben het nodig”, zegt SGP-voorman Chris Stoffer nadat Cohen uitgesproken is. Na een aantal vragen uit de zaal wenst Stoffer het jonge echtpaar toe dat „de God van Abraham, Izak en Jakob” hun

leven en hun land zal zegenen.

Even later, op de kamer van Stoffer, hoger in het Kamergebouw, spreekt Cohen over zijn missie. Hij wil mensen laten weten wat „de waarheid” is, waar hij doorheen is gegaan en wat zijn ervaring was tijdens de 505 dagen waarin hij „met beesten” was. Maar zeker niet iedereen gelooft hem, ontdekte Cohen. Op een plein in Amerika zei iemand tegen hem: „Jij bent de propaganda, iemand betaalt je om dit te doen.” „Ik zei tegen mezelf: ik ga niet in mijn huis zitten en een gewoon leven leiden als mensen dit echt geloven.”

Gebeden

In zijn boek beschrijft Cohen onder meer de angst om gelyncht te worden door burgers bij aankomst in Gaza, het contact met de terroristen, geweld en „psychologische oorlogsvoering”, en gebeden die hij opzond. De titel van het boek, „Mufawadat”, is Arabisch voor onderhandelingen. Dat woord klonk geregeld uit de mond van terroristen tijdens de gevangenschap, maar keer op keer liep het op niets uit. In de epiloog geeft Cohen zijn lezers adviezen mee. „Ik wil je hulpmiddelen meegeven om in de koffer van je leven te stoppen, inzichten die voortgekomen zijn uit de littekens van mijn gevangenschap.”

„Ik zei tegen mezelf: ik ga niet in mijn huis zitten en een gewoon leven leiden als mensen dit echt geloven”

Eliya Cohen, ex-gijzelaar

Madj Afana (r.) is vluchteling uit Gaza en woont sinds twee maanden bij Jaco van Buren in huis. beeld Eran Oppenheimer

„Wij vinden het belangrijk om mensen in nood een veilige plek te bieden”

Jaco van Buren, gastheer voor statushouders

hij. „En voordat de nieuwe gast komt, bespreken we met het gezin of iedereen oké is.” Hij vindt het waardevol dat zijn kinderen op deze manier kennismaken met de „mens achter het nieuws. Een vluchteling aan de eettafel maakt op een puber meer indruk dan, sorry, een krantenartikel of een item op het journaal.”

Wat Van Buren na al die jaren het meest is bijgebleven? „De veerkracht van mensen: hoe ze standhouden in de moeilijkste omstandigheden. En wat het kost om te vluchten. Als je die verhalen hoort, is het beetje privacy dat je inlevert compleet verwaarloosbaar.”

Eliya Cohen, samen met zijn vrouw Ziv, op bezoek in de Tweede Kamer bij SGP-voorman Chris Stoffer (r.). beeld SGP